

[Knuud Thomsen.]

taget skal have en lovgivning på dette område, om retstilstanden for arbejdstagerne ikke ville være bedre uden. Lovens principper er jo, at arbejdsgiveren har ret til at udnytte opfindelsen og arbejdstageren har ret til en godtgørelse, men loven pålægger ikke arbejdsgiveren at udnytte den givne opfindelse og kan heller ikke gøre det; dermed er der allerede ét konfliktstof i lovgivningen. Dernæst kan der jo føjes det til, om ikke hele denne lovgivning i og for sig hører hjemme andre steder og i alt fald ikke i patentlovgivningen. Det er jo kun én af de mange facetter i berøringsfladen i forholdet mellem arbejdsgivere og arbejdstagere; det er strengt taget et arbejdsretligt spørgsmål.

Dernæst er det således, at man her har lovgivet for det patenterbare område, men navnlig i den sidste snes år er der jo kommet et andet område op inden for virksomhedernes forskningsarbejde, nemlig det såkaldte know how område, der vel stort set kan siges at dække al tilgængelig viden om en given fabrikationsproces, men en sådan viden, som normalt ikke er af patenterbarhedshøjde. Know how begrebet og know how formidlingen, medarbejdernes bidrag til opbygning af et know how i en virksomhed har mindst lige så stor betydning som patenterbare opfindelser, men lovgivningen beskæftiger sig ikke med og kan heller ikke beskæftige sig med at ordne dette forhold mellem arbejdsgivere og arbejdstagere. Der synes mig derfor at være grundlag for, at vi, tør jeg sige i dybeste fredelighed, i udvalget måske skulle beskæftige os lidt med denne side af sagen og se udefra at høre lidt nærmere om disse forhold.

Nu har jeg den største respekt for Nordisk Råds rekommandationer, og jeg har også set, at tre så udmærkede medlemmer af dette ting som fru Lis Groes, hr. Poul Dam og hr. Thestrup har stillet et medlemsforslag i Nordisk Råd om, at man tilvejebringer ensartet lovgivning inden for dette område i Norden. Jeg kan kun udtrykke håbet om, at ensartetheden også indeholder den subsidiære mulighed, at lovgivningen ophæves i alle fire nordiske lande. Jeg tror personlig, at det ville være godt, og jeg tror, at det er meget farligt på et område

som dette at gå for stærkt frem, hvis den ikke skal være en snærende kappe omkring det aktive liv ude på virksomhederne.

Hvad nu angår den egentlige patentlov, så vil jeg gerne sige, at jeg synes, at folketingsudvalget nåede meget langt i sidste samlings arbejde. Det var jo på ingen måde sådan, at vi nåede til enighed, men jeg tror alligevel, at vi nåede til en fælles forståelse for, at vi var inde på et område, som var ganske umådelig vanskeligt at bedømme i dets forskellige virkninger. Vi har hidtil mest beskæftiget os med patentlovsforslagets virkninger over for erhvervslivet og meget lidt med den anden side, nemlig virkningen over for forbrugerne. Men man må jo klargøre sig, at et patent i kraft af hele dets monopolmæssige stilling tilsigter at give opfinderen en belønning, og denne belønning får opfinderen i form af en højere pris på sit produkt, i form af en royalty, som den danske udøver eventuelt må betale til udlandet, og det kan kun betales ét sted, det er hos forbrugeren. Jeg synes, at vi i måske ikke fuldt tilstrækkelig grad har hæftet os ved denne side af sagen og ved den side, som hedder beskæftigelsen på de danske arbejdspladser, som jo også kan have sin betydning i vurderingen af patentlovens virkninger.

De to hovedpunkter, der har været diskussion om, er jo undtagelsesbestemmelserne og det nordiske kap. III om nordisk patentansøgning. Med hensyn til undtagelsesbestemmelserne ser jeg, at handelsministeren omend med betænkelighed har optaget fremgangsmåder ved tilvirkningen af næringsmidler under den paragraf, der foreløbig suspenderer denne undtagelsesbestemmelses ophævelse. Jeg tror, at handelsministeren har handlet efter ganske almindelig sund fornuft i den sag og ikke behøver at have mange betænkeligheder; for det vigtige er jo at se på den derhen, at vi naturligvis i et samarbejde med Europa eller i et stedse mere globalt samarbejde kommer til at måtte anvende de samme undtagelsesbestemmelser; vi må også føje os efter det i dette land, men det er særlig vigtigt ikke at gøre det med øjeblikkelig virkning på de områder, hvor vi hidtil har haft særlige regler, overhovedet har haft undtagelsesbestemmelser, og det ville blive med øjeblikkelig virkning for frem-